

ŠIKULKY Z JAROVA

V ČR je nedostatek řemeslníků, opakuje se v různých souvislostech stále dokola. O to víc člověka překvapí, když si u truhlářské firmy objedná nový nábytek a zjistí, že mu ho bude dělat... sympatická slečna!

V současnosti na pracovním trhu chybí na 300 000 sklenářů, slévačů, pokrývačů, modelářů, tesařů a zástupců řady dalších oborů. I proto na řemeslníky čekáme déle, než by bylo záhodno. Ale snad se začíná blýskat na lepší časy, protože firmy o šikovné pracovníky velmi stojí a nabízejí jim výborné platové podmínky. Také rodiče si toho všimli, a i když někteří stále lpí na tom, aby jejich dítě šlo na gymnázium, případně průmyslovku, na učiliště už nenahlížíjí s takovým despektem jako v 90. letech. Tehdy začala obrovská kampaň hlásající, že každý by měl mít maturitu a nejlépe i vysokou školu.

Ne tolik, ale přece, se vztah k řemeslu mění i u dívek, jak nám potvrdil Mgr. Miloslav Janeček,

ředitel Střední odborné školy Jarov v Praze 9: „Tvoří zhruba 20 procent žáků.“ Učí se zde hlavně budoucí zahradnice, ale některá děvčata nepohrdla ani obory, jako jsou podlahářské a truhlářské práce.

S několika z nich jsme se setkali. Jedno měly společné – zvolený obor je baví. Ani „mimo mikrofon“, byť náznakem, nám žádná neřekla, že své volby lituje. Překvapilo nás, že některé musely dokonce o svém rozhodnutí přesvědčovat překvapeně rodiče. Ostatně úžas prý neskrývají ani zákazníci firem, kam v rámci praxe chodí pracovat na skutečných zakázkách.

ŠLY SI ZA SVÝM

Veronika Medunová (20) v dílně školy zrovna se spolužáky pracuje

Ředitel Střední odborné školy Jarov Miloslav Janeček pozoruje v zájmu o učiliště obrat k lepšímu

ZÁJEM FIREM
O ABSOLVENTY
UČEBNÍCH OBORŮ
JE OBROVSKÝ A DÁL
POROSTE. **JE TO
ŠANCE I PRO
MNOHÉ
DÍVKY.**

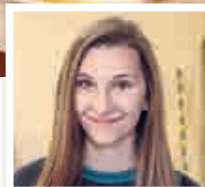
Některé obory jsou doménou
chlapců, ale proč by nemohla být
dobrá podlahářka či truhlářka i dívka?

» se dřevem. Když odloží vrtačku, začne líčit svou cestu k oboru truhlář: „Mám vystudovanou ještě cukrařinu,“ říká. „Jenže... Tam jsem šla naslepo. Vůbec mě to nebavilo. Až později jsem si uvědomila, co mě skutečně táhne. Celé dětství jsem totiž ráda s tátou pracovala se dřevem.“

Na škole na Jarově nastoupila Veronika rovnou do druhého ročníku. Rodiče ji sice varovali, že truhlářina není pro holky, že to pro ni bude fyzicky náročné, ale nenechala se odradit. Teď se specializuje na výrobu nábytku, a pokud je někde zapotřebí síly třeba k přenesení těžkého materiálu, spolužáci jí bez váhání pomohou. „Být holka od řemesla má i své výhody. Lidi víc zajímám,“ směje se s tím, že by si, když jí to půjde, chtěla jednou pořídit vlastní firmu.

V jiné dílně je v partě učňů nepřehlédnutelná štíhlá dlouhovláška. Budoucí podlahářka Věra Šubertová (19) právě pozorně poslouchá výklad učitele odborného výcviku Vladimíra Levého. Když skončí, má Věrka chvilku na nás. Školu si zvolila také až na druhý pokus. Původně se chtěla věnovat gastronomii, ale... „Nešla mi,“ přiznává. „Ale mě vždycky bavilo pracovat rukama a něco tvořit. A ono mi to tady fakt jde! Je fajn vidět za sebou kus odvedené práce. Základy nás naučili hned, takže už leccos dělám i doma.“ A co konkrétně? ptáme se. „Obkládala jsem schody, pak jsem dělala mamce v bytě předsíňku. Chodím do podlahářské firmy na praxi, kde jsem dostala nabídku, že kdybych

Děvčata jsou možná někdy trochu pomalejší, ale zato pečlivější

chtěla, můžu u nich po škole nastoupit. Cítím, že nemusím mít strach, že bych se neuplatnila.“

» SMYSL PRO DETAIL A PRECIZNOST

Děvčata přiznávají, že být mezi kluky, k tomu na řemesle, je někdy samozřejmě náročné. Jsou samé srandičky a tu a tam si na adresu spolužaček neodpustí pichlavou poznámku. Na druhé straně vždy ochotně a bez řečí poradí.

Ředitel školy Miloslav Janeček slova děvčat potvrzuje. Zároveň

ale dodává, že si ve třídě dokážou získat respekt.

Na Jarově mají na škole také malířku, předloni absolvovala instalatérka. „Ta slečna byla naprosto skvělá,“ pookřeje Miloslav Janeček. „Vyhřávala nám různé soutěže. Třeba celorepublikovou zaměřenou na znalosti okolo mědi. Šikovná byla samozřejmě i manuálně.“

Pochopitelně, že převážná část řemesel zůstane i nadále doménou mužů. Na druhé straně zástupkyňe něžného pohlaví mají v některých „chlapských“ oborech svůj význam. „Malířka asi nezvládne malovat »

**VĚRA ŠUBERTOVÁ (19),
Chce se stát
podlahářkou**

» **Učíme se spoustu zajímavého. Jsem ráda, že to není složité na fyzickou, jak se může zdát. Cítím, že nemusím mít strach o své uplatnění.**

VERONIKA MEDUNOVÁ (20)
Chce se stát truhlářkou

Na truhlářské holky moc nejsou. O to víc lidí zajímám.

LUCIE SVOBODOVÁ (17)
Chce se stát zahradnicí

Až skončím, chci dělat ve velkém zahradnictví. Baví mě pracovat venku a v přírodě.

» kilometry chodeb a haly továrny, ale spíš se specializuje na fajnovou práci a bude v ní výborná,“ míní ředitel Janeček a připomíná, že dívky na škole vynikají v prospěchu. A platí to také ohledně známek z praxí. „Je to tím, že pokud se slečna dá na řemeslo a prosadí si svůj záměr v rámci rodiny, tak to asi skutečně chce dělat a má k tomu vztah,“ komentuje ředitel. „Často odmalička kutily. Také pozorujeme, že jsou trpělivější a pečlivější než chlapi.“

» KAM SE KLUCI NEHRNOU

V oboru zahradník je na SOŠ Jarov naopak víc dívek. „U nás zbyli tři kluci,“ popisuje Lucie Svobodová (17) ze třetího ročníku. „Začínalo jich šest, ale odešli už

v prvéku jinam. Já měla výhodu, že jsem s babičkou hodně času strávila na zahradě a pomáhala jí. A tak nějak jsem vždy chtěla pracovat venku. Ale nikdy jsem nebyla na vázání kytek...“

V rámci praxe jezdí vysazovat živé ploty, pomáhá při úpravě terénu či se učí sofistikovanější výsadbu na soukromých pozemcích, na školách... Lucie toho bude umět dost, aby nemusela mít obavy o svou budoucnost, protože i zahradnické firmy trápí nedostatek schopných absolventů.

» RENESANCE UČŇOVSKÉHO ŠKOLSTVÍ?

I když na celorepublikové statistiky zatím není nejradostnější

pohled, protože učňů nepřibývá, snad se blýská na lepší časy.

SOŠ na Jarově přijala v letošním školním roce do prvního ročníku 502 žáků, zatímco loni jen 444. „Počty žáků učebních oborů se začínají pomalinku zvedat. U nás stoupaly už v minulých letech, letos je ale nárůst vyšší,“ pochvaluje si Miloslav Janeček. „Kapacita prvních ročníků však stále není naplněná. Jsme schopni přijmout 550 až 600 žáků.“

K mírnému optimismu nevadou pana ředitele jen strohé statistiky. „Veřejnost víc pracuje s myšlenkou, že vyučit se není žádná ostuda a že se člověk může velice dobře zabezpečit pro život,“ zamýšlí se. „Už pominula doba před 15 lety, kdy vítězil trend, že nejlepší je udělat si maturitu, pokud možno ekonomicky zaměřenou, a pak pracovat v bance. Dnes je situace jiná – řemeslníci si diktují cenu svojí práce a mohou si vydělat velmi slušné peníze. Lidé si všimají, že si soused pokrýváč najednou na vesnici koupí pěkné nové auto... Takže dnes rodiče přicházejí na dny otevřených dveří ve větším počtu, už je nikdo nemusí nutit, a nesnaží se dítě, které má na základní škole odshora dolů trojky, tlačit na maturitní obor, protože vědí, že by se tam trápiho. A začínají se taky bát, protože státní část maturity srovnala úroveň obtížnosti na jednotlivých školách a hrozba neúspěchu se pro některé žáky zvýšila.“

Navic učebním oborem si mladí dveře ke „zkoušce z dospělosti“ nezavrou, protože si mohou udělat dvouletou návstavbu. A kdyby jim maturita přece jen nevyšla, výuční list v mnoha oborech je taky dost velkou výhrou. ■

VÝVOJ POČTU UČŇŮ V ČR

Zatímco podle údajů Českého statistického úřadu navštěvovalo v roce 2006 střední odborné školy s maturitou a střední odborné školy s výučním listem téměř 385 000 žáků, v loňském školním roce to bylo jen necelých 270 000.

Školní rok	SŠ s výučním listem	SŠ s maturitní zkouškou	odborné celkem
2006/2007	130 730	253 635	384 365
2007/2008	123 409	253 821	377 230
2008/2009	116 275	254 639	370 914
2009/2010	113 336	251 859	365 195
2010/2011	108 100	239 199	347 299
2011/2012	103 065	222 946	326 011
2012/2013	99 708	205 642	305 350
2013/2014	96 317	192 364	288 681
2014/2015	93 218	185 677	278 895
2015/2016	90 221	181 851	272 072
2016/2017	87 723	182 095	269 818

(Zdroj: ČSÚ)